

NOWY TOM „BIBLIOTHECA STRAHOVIENSIS”

„Bibliotheca Strahoviensis” t. 3, Praha, Královská Kanonie Premonstrátů na Štrahově, 1997 [1998] ss. 277, Zsfg.

Miałem już możliwość prezentować na tych łamach dwa pierwsze tomy nowego rocznika poświęconego dziejom premonstratów i biblioteki na Strahovie¹. Tom trzeci, wydany z rocznym opóźnieniem, jest niestety mniej interesujący. Ambitne zamierzenia redakcji sygnalizowane w pierwszym tomie, tzn. stworzenie z nowego pisma czynnika aktywizującego ciągle mało jeszcze rozwinięte czeskie i morawskie badania nad dziejami zakonów, okazały się mało realne. Zarówno krąg autorów jak i podejmowana problematyka są bardzo wąskie i ograniczają się do pracowników Biblioteki na Strahovie oraz jej zbiorów. Sprawdziły się też moje wcześniejsze obawy — „zbyt kurczowe ograniczanie się do problematyki dziejów i kultury premonstratów” rzeczywiście okazało się nie najszcześniejszym rozwiązaniem.

Trzeci tom rocznika przynosi 13 rozpraw i przyczynków poświęconych w większości dziejom premonstratów czeskim, w tym zwłaszcza opactwu na Strahovie.

W dziale *Monasteria* do najważniejszych należą monograficzne opracowanie dziejów Collegium Norbertinum, funkcjonującego w Pradze w latach 1637–1785 (H. Kuchařová) oraz biografia postaci sław-

¹ M. Derwich, *Nowy rocznik poświęcony dziejom zakonów w Czechach i na Morawach* („Bibliotheca Strahoviensis” t. 1:1995; t. 2:1996, Klášter Premonstrátů na Strahově), NP t. 89:1998 s. 519–524.

nego opata strahowskiego, Wacława Mayera, ur. w 1734 r., a swój urząd dzierżacego w latach 1779–1800 (R. O. M o k r ý). Poza tym M. S ý k o r o v á przedstawiła działalność artystyczną Franza Lichtenreitera (1700–1775) w klasztorze w Strahowie, a J. R o y t omówił pierwszą koronację obrazu NMP (tzw. Svatý Kopeček) na ziemiach czeskich dokonaną w 1732 r. w Heigen Berg koło Pířibram. Wreszcie P. P. P o k o r n ý zajął się ciekawym zabytkiem popremonstratenskim przechowywanym w zbiorach salzburskiego muzeum baroku. Jest to niewielki drewniany antafek z malowaną dekoracją heraldyczną, w którym, jak dowodzi autor, znajdowało się wino użyte podczas ceremonii benedykcji opata doksańskiego Józefa Franciszka Winkelburga w dniu 16 czerwca 1754 r.

W dziale *Ex Bibliotheca* znajdziemy cztery artykuły, z których trzy oparte są na zbiorach biblioteki na Strahowie. J. P a ř e z przedstawił postać bibliotekarza strahowskiego Cyrila Antonína Straka (1868–1927), a V. B o k dodał nieco szczegółów do dziejów drukarni Peterlów w latach 1562–1593. Z kolei S. T o m k o v á omówiła najstarsze diariusze jezuickiego Collegium Clementinum z lat 1560–1610. L. A n t o n í n zrekonstruował, na podstawie zbiorów biblioteki zamkowej w Mikulovie, bibliotekę założonego w 1631 r. klasztoru pijarów w Nikolburgu.

W dziale *Miscellanea* M. H l i n o m a z przypomniał, w rocznicę śmierci, postacie bł. Hroznaty oraz Zachariasza Mauriciusa Bandhaue-
ra, prepozyta Chotěřova (zm. 1657). J. A d á m e k i J. F r ö h l i c h omówili zachowany fragment nagrobka opata milewskiego Franciszka (zm. 1405).

Tradycyjnie tom zawiera także działy *Sprawozdania* (tym razem znalazło się tu omówienie konferencji poświęconej dziejom jezuitów czeskich) oraz *Recenzji*.